

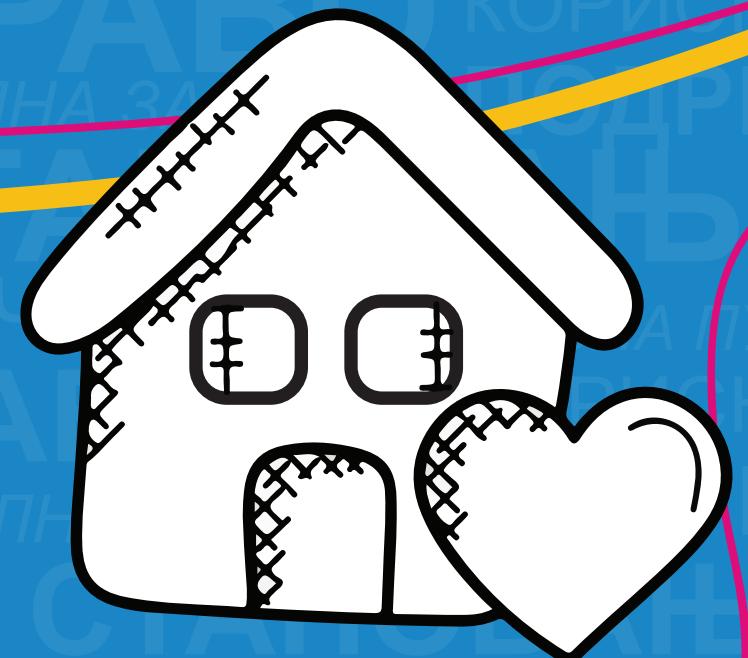

Пројекат финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

СТАНОВАЊЕ УЗ ПОДРШКУ — **ПРАВО, НЕ ПРИВИЛЕГИЈА!**

Ова публикација објављена је уз финансијску помоћ Европске уније. За садржину ове публикације искључиво је одговорно Удружење „На пола пута“ и та садржина нипошто не изражава званичне ставове Европске уније, ни УНОПС-а.

СТАНОВАЊЕ УЗ ПОДРШКУ ЗА ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Ова брошура је настала у оквиру пројекта „Обезбеђивање одрживости услуге становања уз подршку за особе са инвалидитетом“ који је реализован у оквиру програма „Подршка Европске уније социјалном становању и активној инклузији“ који финансира Европска унија, а спроводи Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС).

Циљ ове брошуре је информисање о услуги становање уз подршку која је намењена особама са инвалидитетом.

УДРУЖЕЊЕ „НА ПОЛА ПУТА“
Вука Караџића 26, Панчево
тел: 060/0689-659
и мејл: contact@napolaputa.org
www.napolaputa.org

Уредник: Александра Јанић
Аутор: Марина Куриљ, Катарина Тадић
Штампа: Агенција „Sunshine“
Тираж: 300 примерака
Година: 2024.

САДРЖАЈ

СВРХА УСЛУГЕ	1
ЦИЉНА ГРУПА	2
ПРУЖАЊЕ УСЛУГЕ	3-5
КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГЕ	6
КО УСПОСТАВЉА И ПРУЖА УСЛУГУ?	7-8
ПРИМЕР ПРАКСЕ У ПАНЧЕВУ	9
ИЗЈАВЕ НАШИХ КОРИСНИКА	10

СВРХА услуге

Становање уз подршку за особе са инвалидитетом је **услуга социјалне заштите** која спада у групу услуга подршке за самосталан живот у отвореној заједници и представља један од најважнијих аспеката социјалне инклузије особа инвалидитетом и важан корак према стварању инклузивнијег друштва.

Сврха услуге становање уз подршку за особе са инвалидитетом је **пружење одговарајућег смештаја** у отвореној средини, **стручне подршке** у развијању вештина за постизање што већег степена самосталности у свакодневном животу али и за равноправно укључивање у активности у локалној заједници.

Ова услуга организује се у циљу **превенције институционализације, односно као подршка процесу деинституционализације** тј. измештања већ институционализованих особа са инвалидитетом и њихово враћање у заједницу.

ИЗЈАВЕ НАШИХ корисника

”

Анђелка

Задовољна сам и осећам да је стан у коме живим мој дом. Волим и кад одемо на море, на концерте и у позориште. Када ме брат посети. У становању сам пуно научила. Сад зnam да скувам ручак, да шијем на машини. Свима бих поручила да дођу да живе у становању уз подршку.

”

Баћа

Имам право да бирам чиме ћу да се бавим и шта ћу да радим. Имам слободу да идем где желим, да се виђам са другарима, пијем кафу у кафићу. Ја сам задовољна услугом јер ми је моје удружење нашло посао где радим и много сам због тога срећна.

ПРИМЕР ПРАКСЕ

у Панчеву

У Панчеву, Удружење „На пола пута“ континуирано пружа услугу становаша уз подршку од 2006. године.

Услуга се тренутно пружа у три стана, укупног капацитета 13 корисника.

Услуга се пружа особама са интелектуалним тешкоћама (лаке и умерене интелектуелне тешкоће, аутизам, Даун синдром и сл.) које имају процењен степен подршке од II до IV степена, које долазе из примарних породица, или су напустиле хранитељство или институционални смештај.

Удружење је 2014. године добило лиценцу надлежног министарства за пружање ове услуге.

Град Панчево је препознао значај ове услуге и уврстио је у Одлуку о социјалној заштити грађана града Панчева и суфинансира је континуирано од 2009. године. Од 2015. године услуга се уговора и суфинансира путем јавне набавке.

У покривању трошкова услуге учествују и корисници, кроз месечну партиципацију. Град финансира плате запослених, док се од партиципације корисника покривају остали трошкови живота (храна, хигијенска средства, комунални рачуни, изласци, одећа, обућа и сл.).

ЦИЉНА група

Услугу становаша уз подршку могу користити различите циљне групе:

особе са физичким инвалидитетом, интелектуалним или менталним тешкоћама

лица лечена од зависности од алкохола или психоактивних супстанци

жртве трговине људима

млади по престанку смештаја у установи социјалне заштите или хранитељској породици

Само у случају групе особа са инвалидитетом, ова услуга је доступна трајно или доживотно, док је за остале циљне групе услуга временски ограничена на 1 или 2 године.

ПРУЖАЊЕ услуге

Услуга становање уз подршку за особе са инвалидитетом се пружа у стану или кући за **максимално 6 корисника**, у трајању од максимално 24 часа, 365 дана у години. Поред смештаја и исхране, кроз услугу се обезбеђује подршка стручних радника и асистената (неговатеља) која подразумева **индивидуализован приступ** где се услуга прилагођава појединачним потребама и могућностима сваког корисника. Услуга се пружа у насељеним местима, где су сви ресурси заједнице доступни (дом здравља, градски превоз, различите значајне институције, пошта и сл.).

Потребе и индивидуалност сваког корисника обликују обим, интензитет и учесталост подршке, који се прецизно утврђују у индивидуалном плану подршке.

У изради овог документа, корисник има активну улогу у креирању планова, прављењу избора и доношењу одлука док му чланови службе подршке помажу да их оствари.

Зашто је ова услуга ВАЖНА ЗА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ?

Свака локална самоуправа која препознаје потребе свих својих грађана, па тако и особа са инвалидитетом, треба да створи одговарајуће услове за успостављање услуга које ће својим садржајем и начином пружања одговарати на потребе грађана у области социјалне заштите, те допринети смањењу социјалне искључености и побољшању квалитета живота свих грађана.

Зашто је ова услуга ВАЖНА ЗА ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ?

Услуга становања уз подршку је важна јер омогућава особама са инвалидитетом да живе у локалној заједници, у познатом окружењу, уз адекватну подршку у свакодневним активностима, поштујући њихова људска права и достојанство. Ова услуга **доприноси очувању њихове независности, смањује социјалну изолацију и омогућава пуну партиципацију у друштвеном животу**, чиме се побољшава њихов квалитет живота.

КО УСПОСТАВЉА и пружа услугу?

Локалне самоуправе су наручници услуга социјалне заштите и одговорне су за њихов квалитет и финансирање.

Услугу, према Закону о социјалној заштити, могу поред институција да пружају и друга правна лица (удружења, предузетници и сл.) под условом да поседују лиценцу за пружање услуге издату од ставе Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

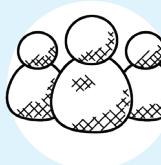

Уколико се ради о недовољно развијеним локалним самоуправама финансирање се обезбеђују из буџета Републике Србије преко наменских трансфера. У супротном, уколико су у питању развијене локалне самоуправе и услуга је препозната у одлуци града, финансирање услуге је обавеза те јединице локалне самоуправе. Локална самоуправа опредељује средства за услугу, те одређује и своје учешће у финансирању. Такође, у финансирању услуге може учествовати и корисник кроз партиципацију.

Пружалац услуге обезбеђује подршку у свим сегментима живота, као што су:

Повећање практичних, когнитивних и социјалних вештина корисника за живот у заједници (одржавање личне и хигијене простора, припрема оброка, одлазак у набавку, коришћење јавног превоза и сл.)

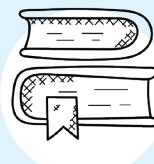
Стварање могућности за укључивање у активности у заједници (спортивске, културне, верске и друге активности)

Социјална и здравствена заштита

Радно ангажовање, запошљавање уз подршку

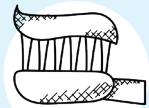

Образовање и целожivotно учење

Самозаступање и подршка у одлучивању

Кориснику се пружа

У ОНОМЕ У ЧЕМУ МУ ЈЕ ПОТРЕБНА

(лична хигијена, одлучивање, планирање...)

НА МЕСТУ ГДЕ МУ ЈЕ ПОТРЕБНА

(стан, биоскоп, здравствена установа...)

У ВРЕМЕ КАДА МУ ЈЕ ПОТРЕБНА

(током 24 сата)

У МЕРИ И НА НАЧИН КОЈИ МУ ЈЕ ПОТРЕБНА

(вербална или физичка подршка, давање инструкција...)

ОД ОСОБЕ КОЈА МУ ЈЕ ПОТРЕБНА

(асистент, саветник за осамостаљивање, тренер, колега, породица)

Да би подршка била ефикасна и сврсисходна, она мора да буде флексибилна и да се прилагођава и мења у складу са индивидуалним потребама корисника и животним околностима.

КОРИШЋЕЊЕ услуге

Процес коришћења услуге почиње склапањем уговора између корисника/његовог старатеља и пружаоца услуге, било преко Центра за социјални рад или директним контактом са пружаоцем.

Том приликом, корисник или старатељ треба да добије све неопходне информације како би проценио да ли услуга одговара његовим потребама, укључујући критеријуме за пријем, неопходну документацију и доступне начине финансирања.

Пре почетка коришћења услуге врши се процена новог корисника од стране пружаоца услуге, а затим се реализује припрема и адаптација корисника на нови животни простор, окружење али и на „цимере“ са којима ће наставити свој живот у услуги.

